

6. b (katarina.jamnik@guest.arnes.si)

Dragi šestošolci,

pred nami je zopet »polni« delovni teden, tako da bomo zopet nekoliko bolj zavihali rokave in se lotili dela. (Nekateri ste še vedno dolžniki besednih iger, ki ste jih dobili za nalogo pred 14 dnevi, a mi jih še niste poslali. Ne pozabite tudi na povedi iz glagolov, kar bi morali oddati prejšnji teden.)

Nadaljevali bomo z obravnavanjem glagola. Najprej bomo strnili ugotovitve prejšnjega tedna, nadaljevali z nalogami v delovnem zvezku, se naučili spreganja glagola in vse skupaj utrdili. Vse kar imate zapisano z modro, prepisite v zvezek. Na koncu vam pripenjam rešitve delovnega zvezka prejšnjih tednov – natančno preglejte naloge, obkljukajte pravilne rešitve, napačne pa popravite.

- Da nekoliko osvežite spomin: Prejšnji teden smo spoznali, da **je glagol besedna vrsta, ki nam pove, kaj kdo dela oziroma kaj se z njim dogaja. Podčrtamo ga z vijugasto črto. Določimo mu osebo (1., 2., 3.) in število (ednina, dvojina, množina).**

Danes bomo dodali še **glagolski čas**. Pomembno je, kdaj se je nekaj dogajalo, zgodilo, kdaj je nekdo nekaj naredil ... Zaenkrat se bomo osredotočili zgolj na sedanjik.

Časovnico poznate že iz prejšnjih razredov.

_____preteklost_____sedanjost_____prihodnost_____

V zvezek pod naslov in snov Glagol zapišite (dodajte):

GLAGOLSKI ČAS

Poznamo tri glagolske čase: **SEDANJIK, PRETEKLIK** in **PRIHODNJIK**.

SEDANJIK

- Gre za dejanja, ki so vezana na sedanjost.
- Sedanjik ima dva pomena:
  - a) Govorimo o dejanjih, ki se dogajajo zdaj, v trenutku govorjenja. (Sedaj vam pišem razlago. - *pišem* Vi berete moje zapise. – *berete*)
  - b) Dejanja, ki so mogoča kadar koli, ki se ponavljajo. Take vrste sedanjika imenujemo brezčasni sedanjik. (Imam dolge lase. – *imam* Hodite v šolo. – *hodite*)

- Že zadnjič smo omenili, da se pregibanje glagola imenuje **spreganje**. Tako kot npr. samostalnik sklanjamo po določenih pravilih, ima svoje zakonitosti tudi spreganje glagola. Za začetek bomo narisali nekaj tabel, kasneje tabel ne bo potrebno več risati, še vedno pa se boste morali držati predpisane oblike spreganja.

Za začetek bomo v zvezek spregali glagole delati, imeti, biti.

SPREGANJE GLAGOLA

Ko spregamo glagole, jih zapisujemo v **tri stolpce** (stolpci nam predstavljajo glagolsko število; v prvem stolpcu so glagoli v ednini, v drugem v dvojini in v tretjem v množini) in **tri vrstice** (vrstice nam predstavljajo glagolske osebe; v prvi vrstici so glagoli v 1. osebi, v drugi vrstici so glagoli v 2. osebi in v tretji vrstici glagoli v 3. osebi).

Začnimo z glagolom **delati**.

oseba	ednina	dvojina	množina
1.	DELAM	DELAVA	DELAMO
2.	DELAŠ	DELATA	DELATE
3.	DELA	DELATA	DELAJO

(Pomagamo si takole: začnemo s prvim stolpcem, torej z ednino: jaz delam, ti delaš, on/ona dela.

Drugi stolpec je v dvojini, gre za dve osebi: midva delava, vidva delata, onadva/onidve delata.

Tretji stolpec velja za več oseb, je v množini: mi/me delamo, vi/ve delate, oni/one delajo.)

Nadaljujemo z glagolom **imeti**.

oseba	ednina	dvojina	množina
1.	IMAM	IMAVA	IMAMO
2.	IMAŠ	IMATA	IMATE
3.	IMA	IMATA	IMAJO

Ugotovili smo, da pri spreganju glagolov spreminjamo njegove **končnice**.

Sedanjiške končnice:

oseba	ednina	dvojina	množina

1.	- M	- VA	- MO
2.	- Š	- TA	- TE
3.	- Ø	- TA	- JO

Štirje glagoli imajo nekoliko drugačne sedanjske končnice; to so glagoli **vedeti, iti, dati, jesti**.

oseba	ednina	dvojina	množina
1.	VEM	VEVA	VEMO
2.	VEŠ	VESTA	VESTE
3.	VE	VESTA	VEDO

oseba	ednina	dvojina	množina
1.	GREM	GREVA	GREMO
2.	GREŠ	GRESTA	GRESTE
3.	GRE	GRESTA	GREDO

oseba	ednina	dvojina	množina
1.	DAM	DAVA	DAMO
2.	DAS	DASTA	DASTE
3.	DA	DASTA	DAJO

oseba	ednina	dvojina	množina
1.	JEM	JEVA	JEMO
2.	JES	JESTA	JESTE
3.	JE	JESTA	JEDO

Njihove sedanjske končnice:

oseba	ednina	dvojina	množina
1.	- M	- VA	- MO
2.	- Š	- TA	- TE
3.	- Ø	- TA	- JO

Poseben je tudi glagol **biti**.

oseba	ednina	dvojina	množina
1.	SEM	SVA	SMO
2.	SI	STA	STE
3.	JE	STA	SO

- V DZ na str. 20 rešite naloge 11—19.
- Spodaj imate pripetih šest tabel. Dopolnite jih s spreganjem naslednjih glagolov: *hoditi*, *brati*, *risati*, *pisati*, *gledati*, *misliti*. (Tabele si lahko tudi prerišite na list.) Prosim, da mi pošljete izpolnjene tabele.

Prijetno delo in prijazen pozdrav.

vaša učiteljica Katarina

oseba	ednina	dvojina	množina
1.			
2.			
3.			

oseba	ednina	dvojina	množina
1.			
2.			
3.			

oseba	ednina	dvojina	množina
1.			
2.			
3.			

oseba	ednina	dvojina	množina
1.			
2.			
3.			

oseba	ednina	dvojina	množina
1.			
2.			
3.			

oseba	ednina	dvojina	množina
1.			
2.			
3.			

REŠITVE DELOVNEGA ZVEZKA STR. 6/1—14

1. naloga: C.

2. naloga: Ristanc.

3. naloga: C.

4. naloga: Vsem gledalcem oddaje, posnetka.

5. naloga: A – Posnetek nam omogoča, da si potek in pravila igre lažje predstavljamo, saj **ga otroci demonstrirajo, prikažejo**.

6. naloga: 1 5 8 2 6 4 6 3 7

7. naloga: Ristanc je ena od najstarejših iger na prostem. Za igro potrebujemo le **kredo** in **kamenček**. Število otrok ni **pomembno**. Na asfalt narišemo **kvadrate** v obliki **letala**: najprej dva enojna, nato pa zapovrstjo enega dvojnega, enega enojnega, enega dvojnega in na vrhu še **polkrog**. Vanje napišemo številke od **1** do **7**.

Kamenček vržemo v **prvi** kvadrataček in skačemo po oštevilčenih kvadratih. V **enojne** kvadrate skočimo z eno nogo, v **dvojne** pa z obema nogama. V **polkrogu** na vrhu tančule se spočijemo in se na enak način vrnemo na izhodišče. Vmes poberemo svoj kamenček. Nadaljujemo tako, da kamenček vržemo v **drugi** kvadrataček in ponovno skačemo po enakih pravilih.

Če kamenčka ne vržemo v **pravilni** kvadrat ali se med skakanjem **zmotimo**, v enojnem kvadratu stopimo še na drugo nogo ali kaj podobnega, je na vrsti **naslednji** igralec. Zmaga tisti, ki prvi uspešno konča **igro**.

8. naloga: /

9. naloga:

Ime igre: **Zemljo krasti**

Vrsta igre: **zunanja talna igra**

Število igralcev: **poljubno**

Primerna starost igralcev: **osnovnošolci**

Pripomočki za igro: **palica, kreda**

Prostor, kjer se igra lahko igra: **igrišče**

Zmagovalec igre: **igralec z največ ozemlja**

10. naloga: NE NE DA DA NE

11. naloga: Ko se zasliši ukaz stop, **se ustavijo vsi igralci**. Klicani igralec meče palico, in če soigralca zadene, **lahko krade zemljo**. Zemlje lahko dobi le toliko, **kolikor je doseže s svojega ozemlja**. Če igralec z metom zgreši, **zemlje sploh ne dobi**. Zmagovalec je **tisti, ki si pridobi največ ozemlja**.

12. naloga: glasno – **na glas**; najmanj – **največ**; geometrijski lik – **krog**.

13. naloga:

Kako se igri imenujeta?

Kje se igrata?

Kam narišemo krog?

Koliko igralcev igra igro?

Kaj potrebujemo?

Kako se igramo?

Tako besedilo je **opis igre**.

14. naloga: Imena iger vedno pišemo z **malo** začetnico.